

ГЕНЕРАЛНИ директор Института спољнополитичких истраживања и иницијатива - Вероника Крашењникова – дала је интервју московском листу Столетие. Факти објављују тај разговор у два дела.



- ВЕРОНИКА Јурјевна, «нестандардна дипломатија» новог амбасадора САД у Русији Мајкла Мекфола већ га је учинила њусмејкером у нашој штампи. Недавно је саопштио да је шокиран размерама антиамериканизма у Русији. Претпостављам да под антиамериканизмом он подразумева примедбе Москве Вашингтону због финансирања опозиционих и невладиних организација. Томе треба додати то што ми не верујемо у изјаве Сједињених Држава о мирољубивим намерама са постављањем антиракетног штита у Европи. Да, сигурно, да ту има и других ствари. Међутим, нећемо говорити о овом дипломати. Реците, молим вас, антиамериканизам – да ли је то одбијање било које државе и било ког политичара да прихвати дејства Вашингтона као нешто добро? И као истинску бригу о демократији у свету?

- Уколико је «американизам» сејање војних база по читавом свету, провоцирање ратова под измишљеним изговорима са субверзивним деловањем западних и локалних невладиних организација - који ће онда нормалан човек бити за Америку? Када против твоје земље ради таква машинерија, онда је отпор једина здрава реакција.

У суштини, Вашингтон антиамериканизмом назива пре свега тачно схватање истинске политике и намера Сједињених Држава. Не верујете да је Америка светионик слободе и демократије? Одмах сте антиамериканиста. Не желите да подржите рат САД против

Ирана? Опет сте антиамериканиста. Желите независну, суверену политику за своју држави? Сигурно сте антиамериканиста.

Овде, наравно, треба правити разлику између америчког режима и америчког народа. Многи Американци су жртве свог режима, ратова и економске кризе. Међутим, пропагандистички систем у САД је толико чврст, толико непробојан – совјетски је у поређењу са њим био дечја игра – да је практично немогуће рачунати на било какав отпор изнутра.

- У Сједињеним Државама и Барака Обаму његови противници оптужују за антиамериканизам, уверавајући јавност да прокламовано «ресетовање» (односа са Русијом) наноси штету националној безбедности земље. Код нас су многи политичари сматрали да је то само масовно рекламирани термин који се користи за обраду руског јавног мњења и стварање «мирољубивог лика Америке». А шта је «ресетовање» донело Русији – осим неодређене еуфорије која треба да захвати све грађане земље?

- Оптуживати Обаму за антиамериканизам је потпуни нонсенс. У САД су увек конкурисала два приступа противнику: отворена агресија и коришћење за своје циљеве државе проглашене за противника – уз примену цудо-захвата када се тежина противника користи против њега самог. Први приступ је такозвани «мачизам» у политици – карактеристичан је за сенатора Џона Мекејна, својевремено потпредседника САД Дика Чејнија и Мита Ромнија данас. У тој групи се могу наћи и потпуни болесници: својевремено су и генерала Двајта Ајзенхауера такви оптуживали да је комунистички агент јер у јесен 1945. године није кренуо на Москву.

У другој групи су «партнери» - они се руководе принципима италијанске мафије из филма «Кум»: држи пријатеље близу, а непријатеље - још ближе. То је паметнији и лукавији приступ јер државу жртву користи против ње саме, наводи је да сама обави задатак. Обамина администрација и Мајкл Мекфол су овакав приступ Русији крстили «ресетовањем» односа. Шта је оно донело Русији? Само добре изгледе да постане сателит САД! Дајте још «ресетовања» у наредних неколико година – и наши војници ће ратовати у америчким ратовима као што то данас чине Грузини.

У суштини, све су то за сада само тактичке противречности. А циљ је исти – сломити независни курс државе и и потчинити га себи. Боксер има две песнице: да ли више волите ударац десном или левом руком? «Ресетовање» је за Русију опасније од

отвореног непријатељства Вашингтона зато што омогућује активни рад унутрашњем проамеричком лобију. Што му даје прилику да ради под девизом «сарадње са нашим партнерима».

- Сматрам да у САД и до дан данас не могу да схвате: како то да у Русији поодавно постоје сви атрибути западног потрошачког друштва. Наводно смо већ потпуно вестернизовани, а испитивања јавног мњења показују: да огромна већина нас Вашингтону не верује...

- Тако је: велика већина народа Вашингтону не верује. Али, зато «верују» такозване елите. Сетимо се: за очување Совјетског Савеза се у марту 1991. године изјаснило 76,4 одсто грађана земље што ни за јоту није зауставило Бориса Јељцина и његове компањоне да потпишу Беловешки споразум о распуштању СССР. Најефикаснији начин да се таква држава као што је Русија потчини – није фронтални напад тенкова и авиона, будући да смо у отвореним ратовима увек побеђивали, већ неприметно деловање изнутра – субверзивно деловање преко НВО, психолошка дејства и корумпирање кључних људи. У Вашингтону то називају «победом без рата».

Зато ће Вашингтон против Русије све више и више да ради рукама саме Русије. Још само пре неколико година тамо су постављени задаци да се нађу унутрашњи, руски извори финансирања субверзивне делатности – да се и новац уштеди и скину могуће оптужбе. Обратите пажњу на Комитет за грађанске иницијативе који је основао Алексеј Кудрин. Он је истакао да западни новац новој организацији није потребан, зато што има довољно новца у земљи. Ко би посумњао... Кудрин се спрема да ради на регионалном и локалном нивоу – то је позната вашингтонска стратегија заобилажења централних власти из позадине.

Или друга недавно основана структура: Руски савет за међународне односе под руководством Игора Иванова и Андреја Картунова – овај последњи већ неколико деценија добија плату из америчког буџета. Тако ће и Иванов, као и Кудрин, да се скине са западне финансијске игле. Јер, баците поглед на списак чланова РСМО: тамо заиста постоје парајлије које могу да завуку руку у џеп. Интереси руских прозападних тајкуна су далеко ближи Вашингтону него интересима руског народа.

Међутим, најмоћнији механизам за остваривање вашингтонских интереса у Русији може постати «отворена влада». У Вашингтону воле све што је «отворено» - отворено за

њихов утицај. У концепцији «отворене владе» концентрисана су три кључна ресурса субверзинвог рада: прозападна експертска заједница, либерална групација у руководству Русије и прозападне НВО. У том клупку, експерти ће дефинисати потребну политику, либерални део владе ће је реализовати, невладине организације ће пратити извршење те политике и дизати буку, уколико то буде потребно.

Међутим, поред изградње такве сопствене стурктуре, Русија планира да ступи у неко међународно партнерство «Отворене владе» чија би концепција била дефинисана у Савету за националну безбедност САД. Основни промотери приступања Русије том партнерству су Михаил Маргелов, који је недавно издао Либију, и Михаил Абизов – најближи сарадник Анатолија Чубајса за кога је несхатљиво на који начин је постао саветник председника. Ово партнерство ће обавезати Русију да открива Вашингтону масу за њега корисне информације, да се консултује при доношењу одлука у унутрашњој политици, да подноси извештаје пред НВО – пред Навалњим и Њемцовим?... – и да извршава низ других обавеза које у целини значе делимично губљење суверенитета.

Разговарао Виктор Грибачов

(Факти)